

ОЦЕНКА

НОРМАТИВНА УРЕДБА

Чл. 235 от ДОПК

Чл. 227 от ДОПК

Чл. 258, ал.6 и 259, ал.5 от ДОПК

I. ОЦЕНКА НА ВЕЩТА

1. Компетентност относно оценката

1.1. Оценяване на вещта от публичния изпълнител

Компетентен да оцени вещта е публичният изпълнител. В случаите, когато за оценяване на вещта не са необходими специални знания, публичният изпълнител оценява вещта сам. Така например при опис на вещи за бита - така наречените вещи за домашно потребление, не е необходимо назначаването на вещи лица, тъй като преценката за стойността им е напълно във възможностите на публичния изпълнител.

1.2. Привличане на оценител

Когато публичният изпълнител прецени, че за оценяването на вещта са необходими специални знания, каквито той не притежава, същият назначава вещо лице – оценител, вписан в регистъра на Камарата на независимите оценители в България. Когато в регистъра няма експерт от съответната област или той не може или откаже да извърши оценката, може да бъде привлечено друго лице от съответната професия или област.

Вещи лица се назначат например при опис на вещи с определена специфичност - машини, съоръжения, земеделска и промишлена техника. За назначаването на вещо лице публичният изпълнител издава постановление, с което му възлага извършването на оценката срещу съгласувано с вещото лице възнаграждение, определено с оглед сложността на задачата, изискванията за квалификация, времетраенето, трудоемкостта на работата и други условия, оказващи влияние върху заплащането на труда. Публичният изпълнител оказва съдействие на оценителя, като му предоставя необходимите документи /справката от КАТ, скица за недвижимия имот и др./, включително и осигурява достъп на оценителя до съответните вещи съответно до недвижимия имот.

ОЦЕНКА

Независимо от обстоятелството, че за оценката на вещта е назначено вещо лице, органът, компетентен да определи окончателната оценка, е публичният изпълнител /виж т.2.2./.

2. Изготвяне на оценката

2.1. Определяне на пазарната цена

Оценката на вещта следва да отразява пазарната ѝ цена.

Вещта се оценява въз основа на данни на длъжника за покупната ѝ цена, ценова информация, с която разполага публичният изпълнител, съответно вещото лице и други данни за вещта, както и характеристики на вещта, определящи моментното ѝ състояние - дефекти, повреди, амортизация.

Заклучението на оценителя се изготвя в писмена форма и се представя на публичния изпълнител. В заключението се посочва обекта на оценката /подробно описание/, целта, датата на извършване на оценката, използваната при изготвяне на оценката методика, използваните информационни източници и заключението за крайна оценка.

2.2. Определяне на окончателната оценка от публичния изпълнител

Публичният изпълнител мотивирано определя окончателната оценка. Той може да определи оценка, която е по-висока от посочената в експертното заключение, като в случая следва да изложи мотивите, въз основа на които е приел за пазарна определената от него стойност на вещите. Определената от публичния изпълнител окончателна оценка не може да бъде по-ниска от определената от вещото лице.

Издаденият от публичния изпълнител акт – Разпореждане за определяне на окончателна оценка на вещта, се съобщава на длъжника и на вискателя.

2.3. Минимална граница на оценката

С оглед защита интересите на длъжника и на вискателя законово е определена минимална граница на оценката на вещите – предмет на изпълнението, тъй като вещта се оценява едностранно от публичния изпълнител.

ОЦЕНКА

ДОПК определя следните минимални граници относно окончателната оценка на недвижимите имоти и моторните превозни средства:

- оценката на недвижимите имоти не може да бъде по-малка от данъчната оценка,
- оценката на моторните превозни средства не може да бъде по-малка от тяхната застрахователна стойност,

Тези минимални граници на оценката следва да се съобразят от публичния изпълнител при изготвяне на окончателната оценка в случаите, когато в заключението си оценителят е посочил за пазарна стойност оценка, която е по-ниска от застрахователна стойност, съответно от данъчната оценка на вещта.

Тези минимални граници на оценката са неприложими при нова продаден по реда на чл. 250, ал.4 от ДОПК или по чл. 254, ал.10 от ДОПК. Т.е. при нова продаден в тези случаи окончателната оценка на недвижимите имоти може да бъде и по-малка от данъчната оценка, а на моторните превозни средства - от тяхната застрахователна стойност.

2.4. Оценка на съсобствена вещ или на вещ в режим на съпругеска имуществена общност

Когато изпълнението бъде насочено върху вещ, която е съсобствена, за задължение на някои от съсобствениците, вещта се описва и се оценява като цяло, като се посочва съответно и идеалната част на длъжника. Аналогично се описва и вещта, която е в режим на съпругеска имуществена общност – същата се оценява като цяло, като отделно се посочва и дялът на съпруга – длъжник. Счита се, че дялът на съпруга – длъжник е една втора, освен ако съпругът - недлъжник противопостави на публичния изпълнител възражение, че поради приноса си в придобиване на вещта има право на по-голям дял от съпруга -длъжник, което е установено с влязло в сила съдебно решение преди датата на възникването на публичното задължение.

ОЦЕНКА

2.5. Връчване на Разпореждането за окончателна оценка

Разпореждането се връчва на длъжника, публичния взискател, съсобственика - недлъжник /при съсобственост/, съпруга - недлъжник /при съпругеска имуществена общност/.

2.6. Необжалваемост на окончателната оценка

С измененията на ДОПК в сила от 01.01.2016 г. окончателната оценка е необжалваема. Отмяната на възможността за извършване контролната оценка на вещите, предмет на изпълнението цели е да се постигне бърз и ефективен изпълнителен процес по ДОПК, конкурентен и равностоен на производството по ГПК.